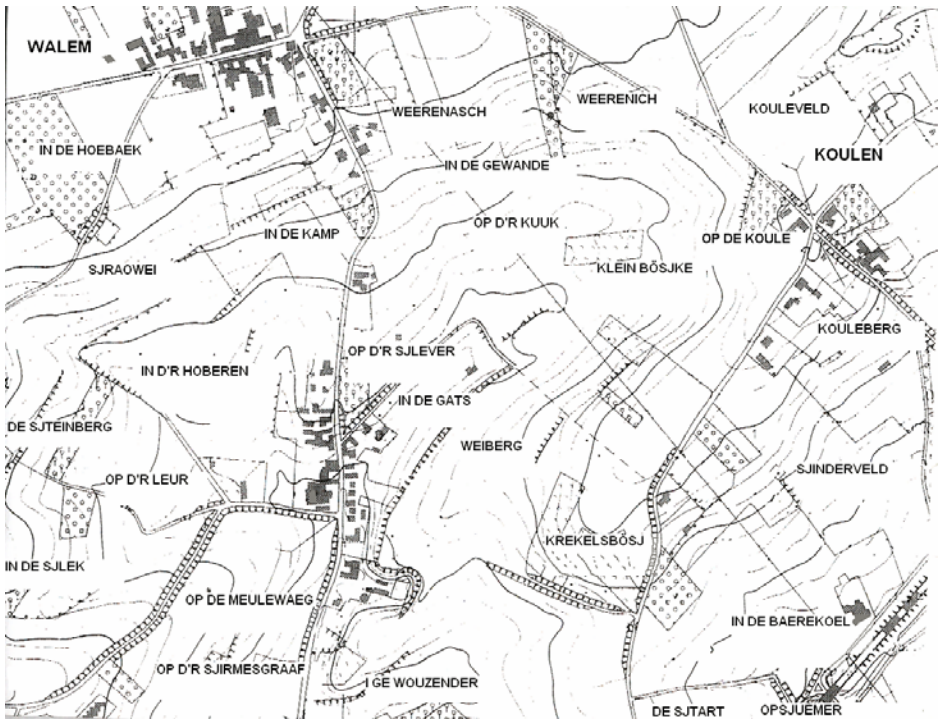

Veldnamen rond Walem

Ook “op” Walem komen een groot aantal veldnamen voor en op deze kaart staat maar een deel daarvan. We hopen dat de mensen die meer namen kennen zich zullen melden. Voor een deel is verklaring moeilijk, zodat hier nog wel een deel aan de winkel is.

Als we vanuit de Graafstraat naar Walem omhoog gaan, ligt na de spoorlijn, op het terrein van het bungalowpark en daarachter, richting Sjaasberg een veld dat Hommerderberg of “in d'r Hommerder” heet. Verderop twee namen, links en rechts van de weg. Rechts zal menigeen nog bekend voorkomen: “I ge Wouzender”, de naam voor het oplopende dal in de richting van de Krekelsbösj. Aan de overkant van de weg ligt het veld “Op d'r Sjirmesgraaf” en “Op de Meulewaeg”. De eerste naam is (nog) onverklaarbaar, de tweede logisch: gelegen aan de weg naar Sjoens meule.

Ten noorden van deze weg een drietal namen: “In de Sjlek”, “Op d’r Leur” en “d’r Sjteinberg”. De eerste naam heeft te maken met drassig en nat land (vergelijk: slijk) en de laatste met stenig en slecht land.

Hoger op de helling aan de westkant van de Walemerberg liggen nog “In d’r Hoberen”, “de Sjraowei” en “In de Kamp”. De beide eerste namen zijn een raadsel, de laatste komt heel vaak voor en betekent eigenlijk gewoon “in het veld” - zie het Franse “champ”.

Boven op Walem, tussen de weg richting Valkenburg en de Kleineweg naar de Sjaasberg ligt “In de Hoebaek”, verwant met Hoogbeek – een hoog gelegen waterlossing.

Gaan we terug de berg af. Bij het weggetje naar de Krekelsbösj ligt “In de Gats”, “d’r Weiberg” en “Op d’r Sjlever”, deels te begrijpen, deels niet. Hoger op: “Klein Bösjke” en “Op d’r Kuuk”, daarvoor geldt hetzelfde. “In de Gewande” zijn we in Oud-Valkenburg ook tegen gekomen. Hier heeft de naam te maken met het land van de Walemer hof. Wat “Weerenasch” en “Weerenich” betekenen, mag Joost weten – het zijn in ieder geval oude veldnamen.

Dan gaan we richting de Koulen. De naam inspireerde pastoor Welters tot een verwijzing naar middeleeuwse kolenwinning, maar daarvoor zijn verder geen bewijzen voorhanden. Niettemin is een verband tussen de naam en de (vroeger) vorm van het landschap niet onlogisch.

Vanuit de buurtschap Koulen dalen we weer af, richting Schin op Geul. Links van de weg komen we de naam “Sjinderveld” tegen – voor de mensen van Ransdaal een vanzelfsprekende aanduiding. Dat kunnen we niet zeggen van “de Baerekoel”, het land onder aan de helling tegen het spoor aan.

Het veld tussen de wegen Krekelsbos en Langs de Ling –de weg naar Opscheumer- heet “de Sjtart”, een klassieke veldnaam gebaseerd op de vorm van het terrein, die op een staart lijkt. Die naam zullen veel mensen vergeten zijn, maar “de Sjtarterling”, de lindeboom op de splitsing van de wegen, zal nog wel een begrip zijn.

Dan blijft nog de naam van “d’r Krekelsbösj” te verklaren. Met krekels heeft dit niets van doen, want we moeten hoe dan ook van de streektaal uitgaan. Als we aannemen dat in de naam een verwijzing naar de begroeiing zit mogen we dan denken aan de sleedoorn, die wij, dacht ik, “Sjrièkrièkele” noemen? Elke andere suggestie is welkom.

Frans Vanmeulebrouk

